

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Evy Sakálovej a sudcov JUDr. Rudolfa Čirča a JUDr. Ivana Machyniaka v právnej veci žalobcu **V. s.r.o.**, N., proti žalovanému **JUDr. I. C.**, bývajúcemu v S., o **zaplatenie 78 889,-- Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp.zn. 4 C 56/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2008 sp.zn. 9 Co 248/2007 rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2008 sp.zn. 9 Co 248/2007 vo výroku, ktorým žalobcovi nebolo priznané právo na náhradu trov odvolacieho konania **z r u š u j e** a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Senica rozsudkom z 28. mája 2007 č.k. 4 C 56/2006-133 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 73 889,-- Sk spolu s úrokom z omeškania zo sumy 429 648,-- Sk od 21. septembra 2001 do 11. marca 2003 vo výške 115 347,60 Sk, s úrokom z omeškania 0,05 % denne zo sumy 60 374,-- Sk od 12. marca 2003 do zaplatenia, s úrokom z omeškania 0,05 % denne zo sumy 4 844,-- Sk od 22. septembra 2001 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 0,05 % denne zo sumy 8 671, -- Sk od 27. septembra 2001 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 23 220,30 Sk do 3 dní od právoplatnosti rozsudku jeho právnomu zástupcovi. Pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 652 ods. 1 až

§ 655 ods. 2 Občianskeho zákonníka a vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že medzi účastníkmi došlo k uzavretiu zmluvy o oprave motorového vozidla žalovaného, ktorú opravu žalobca uskutočnil a na požiadanie žalovaného vykonal aj servisnú prehliadku a výmenu ďalších súčiastok. Za vykonané práce žalobca vystavil žalovanému faktúry, ktoré prevzal, avšak fakturovanú sumu nezaplatil, preto súd prvého stupňa žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal mu i úroky z omeškania v súlade s ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pretože sa žalovaný dostal do omeškania. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trnave uznesením z 30. januára 2008 sp.zn. 9 Co 248/2007 odvolanie žalovaného odmietol a žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Takto rozhodol keď zistil, že odvolanie žalovaného nemalo náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., keďže neobsahovalo v akom rozsahu žalovaný rozsudok súdu napáda, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 s použitím § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. s prihliadnutím na to, že žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil, preto mu ich odvolací súd nepriznal.

Na podnet žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu a to v časti výroku, ktorým tento žalobcovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania podal včas mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Navrhol uznesenie odvolacieho súdu v napadnutom výroku zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, keď mal za to, že odvolací súd vec náhrady trov odvolacieho konania nesprávne právne posúdil, čím je daný dôvod na podanie mimoriadneho dovolania podľa § 243f ods. 1 písm.c/ O.s.p. V dôvodoch poukázal na výsledok odvolacieho konania – odvolanie žalovaného bolo odmietnuté, v dôsledku čoho žalobcu považoval v konaní za plne úspešného, preto v zmysle § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. mu vzniklo právo na náhradu všetkých trov konania vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalobca (v rozpore s tvrdením odvolacieho súdu) podaním doručeným súdu prvého stupňa 4. decembra 2007 uplatnil a presne vyčíslil náhradu trov odvolacieho konania.

Žalobca a žalovaný vyjadrenie k mimoriadnemu dovolaniu nepodali.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas generálny prokurátor za splnenia podmienok požadovaných v ustanovení § 243e O.s.p., preskúmal vec bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Náhrada trov konania je procesnou povinnosťou, ktorá sa ukladá účastníkovi konania alebo inému subjektu občianskeho procesu. Obsahom tejto povinnosti je záväzok na zaplatenie sumy, ktorá sa úplne alebo sčasti rovná trovám zaplatených iným účastníkom konania, štátom alebo iným subjektom občianskeho procesu. Právnym (procesným) dôvodom na uloženie tejto povinnosti na náhradu trov je výsledok konania, zavinenie niektorého druhu trov alebo náhoda, ktorá spôsobila trovy konania. Takým dôvodom môžu byť aj okolnosti prípadu, či pomery účastníkov.

Právo na náhradu trov konania je pre prípad plného úspechu v spore upravené v ustanovení § 142 ods. 1 prvá veta O.s.p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že právo na náhradu trov potrebných na účelné uplatnenie alebo bránenie práva má ten účastník, ktorý mal úspech vo veci. Vecou v zmysle uvedeného ustanovenia je predmet konania ako je tento vymedzený v žalobe a to v tej jej časti, v ktorej žalobca vymedzuje čoho sa domáha (v tzv. petite podľa § 42 ods. 3 O.s.p., § 79 ods. 1 O.s.p.). V prípade, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (§ 142 ods. 2 O.s.p.). Ak došlo k zastaveniu konania, zásadne platí, že žiadny z účastníkov (§ 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p.) nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku. Len výnimočne možno niektorému z účastníkov (§ 146 ods. 2 O.s.p.) uložiť povinnosť uhradiť druhému z účastníkov trovy zastaveného konania, a to podľa prvej vety tohto ustanovenia tomu z účastníkov, ktorý zavinil, že konanie muselo byť zastavené, a podľa druhej vety tohto ustanovenia odporcovi v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Ustanovenie § 150 O.s.p. umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa účastníkovi, ktorý by inak mal právo na náhradu nákladov, túto celkom alebo sčasti nepriznal. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí odôvodnený.

Ustanovenie § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 167 ods. 2 O.s.p.) dáva súdu výstižný návod, ako sa má odôvodnenie rozhodnutia konštruovať, pretože odôvodnenie rozsudku má význam z hľadiska prostriedkov kontroly správnosti rozhodnutia a to tak kontroly vlastnej, ako aj

zo strany účastníkov a tiež možnosti kontroly v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Okrem iného právne posúdenie v odôvodnení rozsudku musí konkrétne poukázať na právny predpis, z ktorého súd právne posúdenie dovodzuje a v tomto smere musí byť venovaná pozornosť i odôvodneniu výroku rozsudku o nákladoch konania.

Z obsahu dovolaní napadnutého uznesenia nepochybne vyplýva, že dovolací súd sa vyššie uvedenými zásadami dôsledne neriadil.

Formulácia rozhodnutia o náhrade trov konania má vždy zodpovedať príslušnému zákonnému ustanoveniu. V danej veci však tomu tak nie je. Odvolací súd pri použití ustanovenia § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (§ 224 ods. 1 O.s.p.), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené, navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Dovolací súd pripúšťa pri rozhodovaní o náhrade trov konania (v prípadoch, keď odvolanie účastníka bolo odmietnuté) použitie § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie). Je však potrebné v dôvodoch rozhodnutia uviesť dôvody, pre ktoré pri rozhodovaní o náhrade trov takéhoto konania nebol použitý odsek 2 tohto ustanovenia. Odvolací súd navyše udáva, že žalobca trovy odvolacieho konania neuplatnil, čo ho viedlo k tomu, že žalobcovi nepriznal trovy odvolacieho konania. Toto tvrdenie odvolacieho súdu je v rozpore s obsahom spisu, keď žalobca trovy odvolacieho konania žiadal priznať, a to vo svojom podaní z 3. decembra 2007 (doručené súdu 4. decembra 2007).

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľom napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu je v rozpore s požiadavkou preskúmateľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí; konanie v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané je postihnuté tzv. inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 1 písm.b/ O.s.p.). Vzhľadom na to bolo potrebné rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti zrušiť a vec v rozsahu zrušenia vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, časť vety za bodkočiarkou a ods. 2 prvá veta O.s.p.).

S prihliadnutím na dôvod, pre ktorý dovolací súd zrušil dovolaním napadnutý výrok uznesenia odvolacieho súdu (o trovách konania), nezaoberal sa opodstatnenosťou dovolacej námietky dovolateľa, v zmysle ktorej ním napadnutý výrok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je totiž činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení

vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav a úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania odôvodneného nesprávnym posúdením veci je posúdiť, či dovolací súd na zistený skutkový stav použil správny predpis a či ho aj správne interpretoval. V danom prípade je však toto posúdenie vzhľadom na nepreskúmateľnosť (pre nejasnosť a nedostatok dôvodov) dovolateľom napadnutého výroku uznesenia odvolacieho súdu nemožné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave v jeho napadnutej časti zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. septembra 2008

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová